

QUADERNS

OPINIÓ

Joan L. Casanovas
Quaderns de Menorca

De bèsties i bestiaris

Des de temps d'en primer els animals han servit d'exemple moralitzador segons els seus trets i costums. Així, el llop és sanguinari, l'astúcia pren forma de rabosa o guineu, el ca representa la fidelitat, etcètera. En la literatura moderna el animals tipifiquen també personatges humans. Si als Estats Units l'elefant és l'animal emblemàtic per als Republicans i l'ase ho és per als Demòcrates, doncs l'equip de Hillary ha demostrat ser bastant ase en les passades eleccions presidencials i les fetes del republicà Donald Trump, ara ja president del gran país americà, semblen talment les d'un elefant... dins una cristalleria.

De Plató a Derrida, la filosofia conté un bestiar. Fixant-se en l'elefant, Montaigne el veu fent les ablucions vesperlines i s'interroga sobre el sentit religiós del paquiderm. Wittgenstein imagina un animal conceptual, l'ànec-oniell, que mira la realitat des de dos angles, destinat a fer comprendre les ambigüitats tant de la percepció com del pensament. Les abelles, a diferència dels arquitectes, construeixen sa casa sense que els calguin plànols previs, observa Marx. Heidegger empra la sargantana, que cerca la calor de la pedra al sol, per expressar l'existència dels pobres. Així, les figures animals forneixen els discursos filosòfics des de l'Antiguitat als nostres dies. Dins el *Llibre de Meravelles*, el nostre gran Ramon Llull encaixa una d'aquestes al·legories dels vicis, les virtuts i la conducta humana tan típiques del món medieval: el *Llibre de les Bèsties*, on es narren les intrigues polítiques a la cort del lleó, rei dels animals, orquestrades per l'astut conseller Na Renard. Acabat ja l'Any Llull, em deman quins polítics (ep, de tots els partits), però sobretot quants ciutadans hauran llegit aquesta faula profitosa.

Ha passat l'Any Llull, commemorant els set-cents anys de la mort del beat. Se n'ha parlat prou? No gaire si tenim en compte el valor de la seua deixa. Però Déu n'hi do! La nostra no és una cultura nacional amb cap Estat darrere que l'estaloni i l'impulsi, i els seus enemics, que en té i no pocs, han maldat de dejectar-la o menystenir-la. Ni el nostre Institut Llull (amb finançament "autonòmic") té el poder econòmic del Instituto Cervantes, ni aquest ens estatal, pagat amb els doblers de tots els espanyols, fa el que caldria per la difusió i promoció de les altres llengües peninsulars no castellanes.

Llull (no confondre'l amb en Sergio gran jugador del Madrid) és el creador de la prosa catalana i alhora símbol d'una nació que durant el segle XIII s'obria al món amb veu i identitat pròpies. Com ha escrit un excel·lent lul·lista, Josep Amengual i Batle, M. SS.CC. (*Ramon Llull, Sanctus Martyr mallorquí*, 2014), Ramon Llull, va néixer a la ciutat de Mallorca, de pares barcelonins, poc després de la conquesta de l'illa per Jaume I, "i no hi ha cap motiu per confondre les persones proclamant que Ramon Llull no és català sinó que era mallorquí. Durant segles era imprescindible afirmar les dues coses". Nicolau Eimeric (*Directorium Inquisitorium*, 1503) el presenta al Papa Benet XIV com a "*Raymundus Lullus, catalanus, mercator, de Ciuitate Maioricarum oriundus*". Segons el pare Amengual no hauríem de perdre de vista "que els gentilicis tots són igualment dignes, i discriminar el que durant segles va identificar els nadius del Regne de Mallorca, a més de ser un error historiogràfic, esdevé un menyspreu gratuït per als naturals de les illes Balears".

El títol ho diu...
que Menorca
tracta d'una p...
di cantar.
Les 125 canço
fet seves i pe
lars, tot i que
Qualcuna d'a
gons diu el s
d'ambient, (...
tum tan sa i
EnTòful Mus,
una veritat co
que les canço
moren».
A cantar idò,

Llibre conte d...
amb 21 cançon
pares. Aquest
En Joan petit d

Durant aques
blioteques i lli
tit concert. A l
dia 15 de febre